

Ritualno pogađanje na sajmovima

Sažetak

Ritualno pogađanje na stočnim sajmovima dokumentirano je u etnološkoj literaturi najmanje od početka ovog stoljeća. Na temelju vlastitih povremenih zapažanja tijekom posljednjih desetak godina, te usporedbom s ranije objavljenim etnografskim opisima, autorica analizira četiri faze ritualnog cjenkanja: ogledavanje, samo pogađanje, vrhunac pogađanja i likovo. Ponudivši definicije običaja, rituala i predstavljanja ili igre, autorica analitički razlučuje ritualne i predstavljачke aspekte tog posebnog načina cjenkanja. Naglašava, međutim, da su u stvarnosti te komponente neodvojive kao što su neodvojivi i racionalni/utilitarni od simboličkih aspekata ritualnog pogađanja. Autorica traži odgovor na pitanje o smislu takva pogađanja i o temeljnim kulturnim vrijednostima koje taj ritual simbolizira. Zaključuje da se njime psihološki prevladava konflikt između depersonalizirane robno-novčane razmjene i neanonimnih, direktnih i kompleksnih odnosa ljudi u malim (seoskim) zajednicama - posebno kad se ti odnosi jasno manifestiraju na javnim okupljalištima poput sajмова. Na dubljoj razini, koje sudionici ovog događanja nisu svjesni, mora se riješiti konflikt između temeljnih kulturnih vrijednosti koje održavaju njihovu zajednicu i temeljnog tržišnog principa suvremenog depersonaliziranog društva.